

Autonomia responsable, austeritat solidària

Dll, 26/10/2009 per Antoni Nello

[En un seminari de Veneçuela](#)

M'agrada l'estil educatiu del seminari, m'hi trobo a gust, hi col·laboro el millor que puc tot i que la meva presència és fonamentalment acadèmica... Dos eixos el presideixen: els anomenen autonomia resp

M'agrada l'estil educatiu del seminari, m'hi trobo a gust, hi col·laboro el millor que puc tot i que la meva presència és fonamentalment acadèmica... Dos eixos el presideixen: els anomenen autonomia responsable i austeritat solidària. Semblen dues fórmules més que fàcilment poden esdevenir això mateix, dues simples fórmules. Però responen veritablement a l'humus que es respira en la gestió de la institució.

L'autonomia responsable vol dir que es pretén que cada noi vagi generant el seu itinerari, prenent les seves decisions, organitzant el seu ritme de vida. Les mínimes intervencions normatives, el màxim respecte per les persones. Això porta a espais per compartir i confrontar: per grups de vida, per seccions, filosofia i teologia, o a nivell de tota la comunitat, sempre amb la presència madura, però amable i assenyada, d'un formador. També comporta la disponibilitat continuada per anar fent el seguiment personal de cadascú, la valoració del que va succeint, seguiment i valoració que no exclouen ni la confirmació ni la correcció oportunes.

L'austeritat solidària implica una manera de entendre la vida quotidiana de la comunitat que no vol allunyar-se del nivell de vida de la majoria de la gent, en realitat de la majoria dels futurs destinataris dels seus serveis pastorals. La sobrietat i l'adequació als recursos reals porten, per exemple, a que dos nois vagin cada dimarts i cada dijous al mercat, de matinada, a recollir verdures i fruites que amb molta bona voluntat ens regalen. Vol dir que els serveis ens el fem entre tots, des del manteniment de la casa fins al servei del menjador, passant per la neteja dels espais personals i comunitaris: els divendres, a partir de les dues de la tarda, hi ha neteja general, en un batibull que em treu de la aquí indispensable migdiada (en diuen "retirarse", fugir de la calor insuportable de les hores de ple sol) i m'obliga, què hi farem, a fer jo també la meva aportació.

Certament aquests eixos es despleguen pels grans àmbits de la formació, humà, comunitari, acadèmic, espiritual, pastoral, cadascun d'ells amb les seves peculiaritats. Però la solfa rellevant la posen l'autonomia responsable i l'austeritat solidària.

Sembla bonic. I fàcil. Però en realitat no ho és tant. Hi ha dificultats internes, però aquestes em preocupen poc: quina institució formativa no té problemes? L'important no és la presència de problemes sinó la capacitat d'afrontar-los. Més encara, la pretesa d'autonomia fa aflorar amb molta més rapidesa els problemes en impedir les conductes estrictament obediencials que massa sovint falsejant les realitats personals.

Hi ha també dificultats externes. Aquestes dolent més, però què hi farem... Alguns estaments eclesials consideren aquest seminari massa informal, poc disciplinari, mancat d'infraestructures adequades, excessivament precari... volen dir, en termes convencionals, un seminari massa progressista... Veient els resultats em ve

al cap allò de “ladran, luego cabalgamos”. La realitat és que el seminari està ple, que sis diòcesis li confien la formació dels seus seminaristes, que ja comencen a tenir un bon grapat de capellans formats a la casa que han tornat a les seves diòcesis. El que em molesta, aquí i allà, és que massa sovint les disquisicions ideològiques de laboratori posen traves a la feina feta amb serenor i amb goig. Deu ser la condició humana de la que no ens escapem ni la gent d’església.